

Digitální knihovny v ČR

(Online školení 16. května 2024 – linky a příklady)

1. RD - Registr digitalizace: <https://registrdigitalizace.cz/rdcz/home>

Slouží pro evidenci digitalizovaných dokumentů v České republice. Ze záznamu se lze dostat do katalogu knihovny, která dokument zdigitalizovala, a do příslušné digitální knihovny.

- a) *Čapek Krakatit*
- b) *Jan Neruda Arabesky 1880*
- c) *Borovský Tyrolské elegie*
- d) *Rais Zapadlí vlastenci*
- e) *Alois Rašín Inflace a deflace*
- f) *Karel Kramář Hlas, který nebyl umučen*
- g) *Rozšířené vyhledávání – autor: Vančura Vladislav*
Jméno autora lze zapsat také takto: Vančura, Vladislav

2. ČDK – Česká digitální knihovna: <https://ceskadigitalniknihovna.cz/>

Česká digitální knihovna umožňuje vyhledávání v dokumentech obsažených v digitálních knihovnách provozovaných jednotlivými knihovnami v České republice. Momentálně je zapojeno 7 digitálních knihoven. Cílem je zajištění přístupu k digitálním dokumentům v knihovnách z jednoho místa. Hledání probíhá v plných textech i v metadatech.

- a) *Masaryk Jak pracovat*
- b) *František Zýbal Malovaná mládež*
- c) *"Dějiny Moravy"*
- d) *Karel Čapek: Bílá nemoc*
- e) *Karel Poláček Okresní město*
- f) *Karel Hynek Mácha Máj*
- g) *Jan Neruda Povídky malostranské*
- h) *Angličtí státníci*
- i) *"Ema Destinnová"*

3. Díla nedostupná na trhu: <https://dnnt.cz/>

4. Digitální knihovny Národní knihovny v Praze:

<https://www.nkp.cz/digitalni-knihovna/digitalni-knihovny>

5. Národní digitální knihovna (Kramerius verze 5):

<https://kramerius5.nkp.cz/>, <https://ndk.cz/>

- a) *"Kytice z českých her"*
- b) *Jirásek Psohlavci*
- c) *Svatopluk Čech Jitřní písně*

- d) Alois Rašín Národní hospodářství
- e) Dr. Rašín, budovatel a bořitel státu
- f) Český stát v historickém vývoji a v dnešní podobě dle ustanovení kongresu pařížského
- g) Erich Roučka

6. Národní knihovna ČR - Kramerius vrze 3

<https://kramerius.nkp.cz/kramerius/Welcome.do>

- h) František Ladislav Rieger O Boucharónech
- ch) František Ladislav Rieger Život Mohamedův
- i) Masaryk Otázka sociální
- j) Tyl Zlatníkova milenka

7. Digitální knihovna Moravské zemské knihovny v Brně:

<https://www.digitalniknihovna.cz/mzk>

- a) Orbis pictus
- b) Masaryk Ideály humanitní
- c) Alois Rašín Národní hospodářství
- d) Alois Rašín Pracovat a šetřit
- e) "Karel Kramář"
- f) "Humoristické listy"
- g) Rašple

8. Portál Knihovny.cz: <https://www.knihovny.cz/>

- a) Mrštík Maryša, typ výpůjčky – online – dostupné, ve spodní části záznamu e-verze.
- b) Viewegh Román pro ženy, online dostupnost – volně dostupné.
- c) Živa, typ dokumentu – noviny a časopisy, online dostupnost - dostupné, ve spodní části záznamu kliknout na „ e-verze“.

9. Souborný katalog ČR:

https://aleph.nkp.cz/F/?func=file&file_name=find-b&local_base=skc

- a) Čapek Povídky z jedné kapsy
- Zpřesnit typem dokumentu:
- aa) digitalizované dokumenty
 - ab) elektronické zdroje
 - b) "Humoristické listy", typ dokumentu – seriály (periodika) nebo digitalizované dokumenty.

10. E-knihovna Městské knihovny v Praze:

<https://www.mlp.cz/cz/katalog-on-line/eknihy/?KNIHOVNA=0>

- a) Čapek Krakatit
- b) Bohumil Hrabal

11. Ústav pro českou literaturu AV ČR – Digitální archiv časopisů:

<https://archiv.ucl.cas.cz/>

12. eSbírky – kulturní dědictví online: <https://www.esbirky.cz/>

Zachycuje asi 238 000 sbírkových předmětů z 202 muzeí a galerií v ČR.

- a) map* Morav*
- b) šrotovník*
- c) váza
- d) roční železniční jízdenka

13. Česká digitální matematická knihovna: <https://dml.cz/>

Jsou zde volně přístupné i některé současné časopisy z matematiky.

- a) Pokročilé vyhledávání: author - Otakar Borůvka, title - Matice

14. Bibliotheca Economica: <https://www.bibliothecaeconomica.cz/>

- a) Rašínova reforma měny

15. Národní fonotéka: <https://narodnifonoteka.cz/>

16. Digitálna knižnica Univerzitnej knižnice v Bratislave:

<http://digitalna.kniznica.info/browse>

- a) Milan Rastislav Štefánik
- b) Slovenské hlasy

17. DIKDA – Digitálna knižnica a digitálny archív: <https://dikda.snk.sk/>

Přístup nejen k volným dílům, ale také k dílům nedostupným na trhu po registraci a přihlášení pro širokou veřejnost z Evropského hospodářského prostoru.

- a) Masaryk
- b) Jirásek Bratrstvo Žebráci
- c) Žilina
- d) Bezpečnost jaderné energie (časopis, v ČR nezdigit.)

18. ANNO - AustriaN Newspapers Online:

<http://anno.onb.ac.at/anno-suche#searchMode=simple&from=1>

Buduje Rakouská národní knihovna. Starší rakouské noviny a časopisy. Obsahuje více než 1400 titulů. Lze zde používat logické operátory AND, OR a NOT, oboustranné horní uvozovky pro frázi a náhradní znaky * a ?.

a) "František Křižík" OR "Franz Krizik"

b) "Milan Kundera"

c) *Erweiterte Suche: Titel – Eva, Sprache - Tschechisch*

19. DiFMOE Das Digitale Forum Mittel- und Osteuropa:

<https://www.difmoe.eu/search?q=>

a) *Masaryk*

b) *"Brünner Tagespost"*

Informace o projektu: <https://www.difmoe.info/>

20. Deutsches Zeitungportal: Deutsches Zeitungportal:

<https://www.deutsche-digitale-bibliothek.de/newspaper?lang=de>

a) *"Eduard Benes"*

b) *"Skoda-Werke"*

21. digiPress: https://digipress.digitale-sammlungen.de/

Přístup k více než 1200 titulům novin. Buduje Bavorská státní knihovna v Mnichově.

a) *Volltextsuche: Masaryk*

Další zdroje

22. WebArchiv: https://www.webarchiv.cz/cs

Archivace webů některých institucí v ČR. Uchovávání bohemikálních dokumentů na Internetu.

23. Manuscriptorium: https://www.manuscriptorium.com/cs

Evropská digitální knihovna psaného kulturního dědictví. Je součástí projektu Europeana. Umožňuje bezplatný přístup k historickým dokumentům, které jsou rozptýleny v různých digitálních knihovnách. Obsahuje rukopisy, inkunábule, staré tisky (do r. 1800), mapy, listiny a další typy dokumentů.

Portál pro přístup ke zvukovým záznamům. V současnosti nejsou finanční prostředky k udržování a rozvoji portálu.

24. Europeana: https://www.europeana.eu/

Projekt se zaměřuje na zpřístupnění kulturního dědictví zemí Evropské unie v elektronické podobě. Zachycuje nejen knihy a periodika, ale také např. výtvarná díla, filmy, archivní

materiály, záznamy televizního a rozhlasového vysílání či předměty z muzeí. Některé dokumenty nejsou volně přístupné.

25. Deutsche digitale Bibliothek:

<https://www.deutsche-digitale-bibliothek.de/>

Obsahuje asi 41 mil. záznamů z různých paměťových institucí v Německu.

26. Digital Public Library of America: <https://dp.la/>

Obsahuje asi 44 mil. jednotek z knihoven, archivů a muzeí.

27. Gallica: <https://gallica.bnf.fr/>

Provoz zajišťuje Francouzská národní knihovna. Každoročně přibývá 100 000 zdigitalizovaných dokumentů. Obsahuje asi 8,9 mil. dokumentů.

28. Polona: <https://polona.pl/>

Národní digitální knihovna Polska. Spravuje ji Polská národní knihovna.

29. Slovakiana: <https://www.slovakiana.sk/>

Portál kulturního dědictví Slovenska.

30. Finna: <https://www.finna.fi/>

Portál pro zpřístupnění finského kulturního dědictví. Zachycuje sbírky archivů, muzeí a knihoven.

31. DigiZeitschriften open access:

<http://www.digizeitschriften.de/openaccess/>

Německé časopisy z různých oborů v plném textu.

32. World Digital Library: <https://www.wdl.org/en/>

Buduje Kongresová knihovna ve Washingtonu. Zachycuje asi 19 000 jednotek.

Připravila Martina Machátová, Moravská zemská knihovna v Brně, e-mail machat@mzk.cz, tel. 541 646 170.